

Om te lezen

Das Naturgartenbaubuch -

nachhaltig denken, planen, bauen

Toen de postbode in de late zomer weer eens met een flinke doos voor de deur stond, zette ik me al gewoontegetrouw schrap om een behoorlijk gewicht in ontvangst te nemen: dozen vol boeken, grotere hoeveelheden Oases, 5 kilo pakjes printpapier, dat zijn we wel gewend. Maar dit pakje, helemaal niet zo groot, leek wel gevuld met zware stenen...

Ik had kunnen weten wiens (voor-

lopig?) levenswerk hier zo gewichtig aan me trok: Reinhard Witt heeft alles uit de kast gehaald om de wereld nu eindelijk eens en voor altijd duidelijk te maken hoe fantasievol natuurrijk tuinieren kan zijn. En wat er niet allemaal in zijn en ons werkzame leven gebeurd is. Wie de tijd neemt om de 4 kg leesvoer en beeldmateriaal mondjesmaat tot zich te nemen zal zelf meer dan verbaasd zijn hoeveel de natuur-

tuinbeweging in Duitsland en daarbuiten - want Reinhard laat ook bv. Oostenrijkse, Zwitserse en Nederlandse projecten zien - te bieden heeft (of te bieden zou kunnen hebben...). Waarom is het tuinieren met de natuur op eigenlijk alle denkbare locaties nog steeds zo ver verwijderd van de main stream? Ik kan niet ontkennen dat ik dat direct denk...

Het nieuwe Naturgartenbaubuch (de naam dekt de lading niet werkelijk, het is veel meer) is niet een flink boek zoals Reinhard Witt's 'klassieker' met dezelfde titel uit 2003; 14 jaar later heeft Reinhard in zijn intensieve leven natuurlijk meer dan twee keer zoveel kennis en ervaring opgedaan en dus verwerkt in twee lijvige boeken van elk 2 kg(!) zwaar, formaat A-4 aan de ruime kant, elk 408 blz. dik en in totaal 2.825 Foto's rijk! Al ben je niet gefixeerd op cijfertjes, de boeken van Reinhard Witt verleiden je er gewoon toe... Genoeg verwondering, zur Sache: Deel 1 van de beide boeken begint met een introductie in het thema natuurtuinieren, met hoofdstukken over ontwerpen, de bodem, bouwmaterialen en afrondend een inleiding in de vegetatietechniek. Hierop volgen dan de 'bouwwerken': wegen/paden en 'droge muren' nog in deel I. Aanleg, werktechnieken en de hele bandbreedte aan mogelijke projecten worden vanaf dit moment en in alle volgende hoofdstukken met series van foto's en korte beeldteksten uitgelegd. Mooi, leerzaam en herkenbaar zijn hierbij de vele, vele tijdreeksen over jaren in beeld, maar ook bv. foto's van "voor en na de behandeling". Uiteraard schuwt Reinhard ook niet de (zelf)kritiek. Of minder geslaag-

de voorbeelden nou iedere keer met een stop-verkeersteken veroordeeld moeten worden...

Deel II gaat verder met de hoofdstukken amfitheaters/arena's, schanskorven, trappen, vele vormen van water, dak- en gevelbegroeiing, houten speelaanleidingen en vele, vele andere speelnatuur elementen. Na nog een hoofdstuk over werktechnieken en gereedschappen volgt afrondend een hoofdstuk met 39 voorbeeldprojecten in het Duitstalige gebied resp. in Nederland en België. Divers wat de locaties betreft en vooral kleurrijk. Een ruimere Fundgrube aan beelden en ideeën over natuurrijke tuinen en parken incl. speelnatuur in de hele bandbreedte zal de lezer nergens anders gebundeld kunnen vinden.

De beide boeken zijn alleen al als unieke fotobron, met zijn vele (proces)beelden van de hele waaier aan natuurtuinlocaties een echte aanrader. Reinhard's teksten zijn vergelijkbaar divers, dwars en kleurrijk als zijn (bouw)werken maar zijn zeker geen lichte kost. Het diepste laagje van al zijn discussies met zichzelf en de lezer, vooral in de voetnoten, is voor zover ik weet buiten de literatuur ongekend. Grenzeloos, geen uitgever van non-fictie zou dit ooit toestaan. En daarom geeft Reinhard Witt zijn boeken al jaren zelf uit...

(Willy Leufgen)

Titel: Das Naturgartenbaubuch, deel I en II,

Auteur: Reinhard Witt

Uitgever: Naturgarten Verlag, Ottenhofen, 2017.

ISBN: 978-3-9818573-1-3,

Prijs: per deel € 54,95; samen € 99,50.

Bestellingen via: www.reinhard-witt.de.

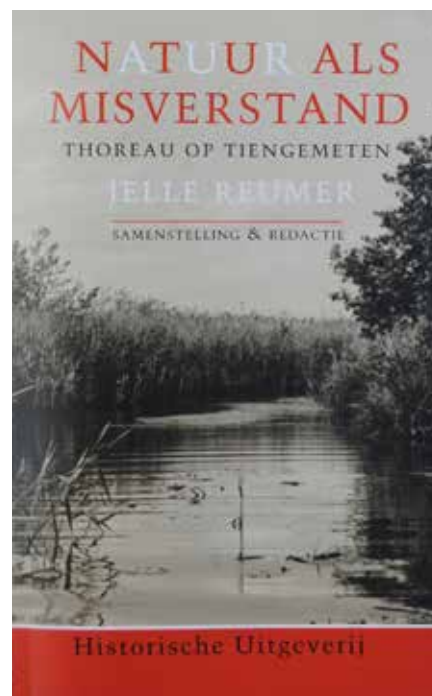
Natuur als misverstand

Het denken over natuur als belangrijke waarde voor de mens en de samenleving komt niet uit de lucht vallen. Wie is daar ooit mee begonnen? Volgens samensteller Jelle Reumer van de bundel "Natuur als misverstand", was het Henry David Thoreau, die tweehonderd jaar geleden in de Verenigde Staten werd geboren, in Concord Massachusetts, waar hij 44 jaar later overleed.

Reumer bundelde vier bijdragen van natuurdenkers over Thoreau en de natuur in Nederland en voegde daar zelf een bijdrage aan toe. Dan blijkt dat Jac.P.Thijssse de Nederlandse Thoreau was, als voorvechter voor het behoud van natuur in ons land. Thijssse vereerde Thoreau als zijn grote voorbeeld, alleen kwam hij 35 jaar te laat omdat het laatste stukje ongerepte natuur, het Beekberger Woud, in 1871 was omgespit. Het Naardermeer, waar alles mee begon, was niet meer dan een mislukte agrarische droogmakerij met rechte dijken en vaarten. Daar begint dus het denken over natuurbehoud in Nederland.

Gelukkig blijkt Thoreau's beroemde project Walden, te zijn geschreven aan een plasje dat veel weg heeft van ons Uddelermeer. Aan de oever van Walden Pond timmerde hij een hut om twee jaar lang in de natuur te leven en te schrijven. Zijn vuile was kon hij bij zijn ouders op loopafstand in Concord brengen en daar bovendien regelmatig van een goede maaltijd genieten.

Reumer werkt aan deze bundel op het aan de natuur teruggegeven eiland Tiengemetten. Het geeft hem de gelegenheid om in dezelfde eenzame afzondering als Thoreau

na te denken over het verschijnsel natuur. Wanneer spreken we van natuur als ongerepte natuur nergens meer te vinden is? Uitkijkend over onafzienbare en onuitroeibare velden met Canadese Guldenroede probeert hij daarop een antwoord te vinden. Hij komt erop dat wij op zoek zijn naar het lichtglooiende savannelandschap waarin de mens van nature zijn kostje vergaarde. Vandaar de vele stadsparken in Engelse Landschapstijl! Zo bereikt hij uiteindelijk ook de titel: Natuur als misverstand. Ongereptheid hoeft geen criterium te zijn. Ook (of juist?) gerepte natuur is heel inspirerend voor ons mensen. Is dat niet precies waar we in Oase mee bezig zijn: het reppen van en over natuur? Het is een leuk en prettig leesbaar boek voor wie zowel van nadenken als van natuur houdt.

(Johan Vijfvinkel)

Natuur als misverstand, Thoreau op Tiengemetten

Jelle Reumer, met bijdragen van Norbert Peeters, Johan van de Gronden en Leen Dresen.

Uitgever: Historische uitgeverij, Groningen

Omvang 162 p, z/w foto's.

ISBN: 978 90 6554 024 9

Prijs: €18,50